

Tijdelijk project "schoolbank op de werkplek" rond duaal leren in het secundair onderwijs

1. Inleiding

Het duale leren bestaat uit een schoolcomponent en een werkplekcomponent die inhoudelijk op elkaar moeten zijn afgestemd en waar de werkplekcomponent substantieel aan bod komt. Met aandacht voor de autonomie van de onderwijsverstrekkers en voor de noodzaak om ook op maat van individuele leerlingen te kunnen werken, voert de overheid in het duale leren een aantal vernieuwingen door waarin competentiegericht handelen en kwalificatiegericht denken via een hechte samenwerking tussen de onderwijs- en de ondernemingswereld centraal staan.

Voor het beleidsdomein onderwijs is de introductie van het duale leren dermate innoverend dat beslist werd om in een eerste fase een aantal proefprojecten van start te laten gaan. Het project dat hierop aansluit, specifiek voor het duale leren, heet "schoolbank op de werkplek" en start op 1 september 2016.

2. Looptijd

Hoewel tijdens het schooljaar 2015-2016 al voorbereidingen in het onderwijsveld plaatsvinden, loopt het project officieel in de schooljaren 2016-2017 tot en met 2018-2019.

3. Organisatie van het schooljaar

Een opleidingsdag is elke kalenderdag waarop opleiding onder vorm van lessen of ermee gelijkgestelde activiteiten (extra-murosactiviteiten, evaluatie ...) of opleiding op de werkplek wordt georganiseerd. De duur van een opleidingsuur varieert, nl. 50 minuten voor een les of ermee gelijkgestelde activiteit en 60 minuten bij opleiding op de werkplek. Om het totaal aantal uren vast te stellen wordt geen omrekening naar minuten gemaakt, waardoor een uur van 50 minuten en een uur van 60 minuten fictief aan elkaar gelijkgesteld worden. Van de gebruikelijke regeling dat de schoolweek loopt van maandag tot en met vrijdag, kan worden afgeweken. Ook zijn de toegelaten leerlingstage-periodes niet van toepassing omdat duaal leren geen leerlingstages omvat. De wettelijke en reglementaire bepalingen inzake arbeidstijd zijn wel van toepassing; het gaat dan o.m. over het principieel verbod op arbeid op zon- en feestdagen en op nachtarbeid behoudens afwijkingen, de verplichte rusttijden, ... Hieruit volgt dat het totaal aantal opleidingsuren per week hoger kan en mag uitvallen dan in niet-duale opleidingen.

Eenzijds wordt in het kader van het proefproject niet geraakt aan de duur van het schooljaar, nl. van 1 september tot en met 31 augustus daaropvolgend, en aan het totaal aantal vakantie- en verlofdagen per schooljaar. Wel kunnen die vakantie- en verlofdagen naar andere dan de gebruikelijke periodes worden verschoven. Anderzijds is het aantal vakantie- en verlofdagen dat voorzien is in de overeenkomst die gebruikt wordt in het duaal leren lager dan in onderwijs. Om te vermijden dat het aantal vakantie- en verlofdagen van de jongeren in het proefproject lager uitvalt dan in onderwijs, wordt zo nodig de overeenkomst tijdelijk opgeschort of wordt er bij de vastlegging van de looptijd van die overeenkomst rekening mee gehouden.

4. Studiaanbod

In het project zijn het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs, het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd (Syntra) betrokken. Duaal leren is per definitie arbeidsmarktgericht onderwijs, vandaar dat het zich beperkt tot het technisch en beroepsonderwijs. Hoewel de opleidingen in het project zich op de derde graad (of vergelijkbaar) situeren, zijn op termijn duale opleidingen ook in de tweede graad (of vergelijkbaar) mogelijk.

Vanaf het schooljaar 2018-2019 wordt een lineaire en een modulaire variant opgenomen in het standaardtraject. Scholen zijn vrij om te kiezen voor een modulaire of een lineaire werkwijze. Elke variant heeft een eigen administratief groepsnummer. Leerlingen worden ingeschreven in de gekozen organisatiewijze. Indien tijdens het schooljaar de organisatiewijze wijzigt, dient de leerling ook ingeschreven te worden onder de correcte administratieve groepsnummer.

In het project worden de volgende opleidingen opgenomen vanaf schooljaar 2016-2017:

1° in het voltijds gewoon secundair onderwijs

- chemische procestechnieken duaal (eenjarig): te organiseren als een Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs, studiegebied chemie (administratief groepsnummer **lineair: 38489/administratief groepsnummer modulair: 40017**)

- elektromechanische technieken duaal (tweejarig): te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 38490, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 38491/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 40024, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 40025)
- elektrische installaties duaal (tweejarig): te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 38492, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 38493/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 40022, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 40023)
- haarverzorging duaal (tweejarig): te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied lichaamsverzorging (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 38494, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 38495/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 40027, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 40028)
- ruwbouw duaal (tweejarig): te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied bouw (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 38496, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 38497/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 40036, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 40037)
- zorgkundige duaal (eenjarig): te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied personenzorg

2° in het buitengewoon secundair onderwijs

- groen- en tuinbeheer duaal: te organiseren in opleidingsvorm 3, kwalificatiefase (tweejarig) (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 38499, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 38500/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 40077, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 40078)

3° in het deeltijds beroepssecundair onderwijs

- elektrische installaties duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38501/administratief groepsnummer modulair: 40048)
- haarverzorging duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38502/administratief groepsnummer modulair: 40049)
- ruwbouw duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38503/administratief groepsnummer modulair: 40053)
- zorgkundige duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38504/administratief groepsnummer modulair: 40057)

4° in de leertijd:

- elektrische installaties duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38509/administratief groepsnummer modulair: 40065)
- haarverzorging duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38512/administratief groepsnummer modulair: 40068)
- ruwbouw duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38513/administratief groepsnummer modulair: 40073)
- zorgkundige duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38514/administratief groepsnummer modulair: 40076)

Vanaf het schooljaar 2017-2018 worden bijkomend de volgende opleidingen opgenomen in het project:

1° in het voltijds gewoon secundair onderwijs

- afwerking bouw duaal (tweejarig)
- binnenvaart en beperkte kustvaart duaal (tweejarig)
- brood- en banketbakkerij duaal (tweejarig)
- chocolatier duaal (eenjarig)
- dakwerker duaal (eenjarig)
- decoratie en schilderwerken duaal (tweejarig)
- fitnessbegeleider duaal (eenjarig)
- hotelreceptionist duaal (eenjarig)
- kinderbegeleider duaal (eenjarig)

- lassen-constructie duaal (tweejarig)
- onderhoudsmechanica auto duaal (tweejarig)
- ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen duaal (eenjarig)
- slagerij duaal (tweejarig)
- tuinaanlegger-groenbeheerder duaal (eenjarig)

2° in het deeltijds beroepssecundair onderwijs

- afwerking bouw duaal (tweejarig)
- binnenvaart en beperkte kustvaart duaal (tweejarig)
- brood- en banketbakkerij duaal (tweejarig)
- chocolatier duaal (eenjarig)
- dakwerker duaal (eenjarig)
- decoratie en schilderwerken duaal (tweejarig)
- hotelreceptionist duaal (eenjarig)
- kinderbegeleider duaal (eenjarig)
- lassen-constructie duaal (tweejarig)
- onderhoudsmechanica auto duaal (tweejarig)
- slagerij duaal (tweejarig)
- tuinaanlegger-groenbeheerder duaal (eenjarig)

3° in de leertijd:

- afwerking bouw duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38541/administratief groepsnummer modulair: 40058)
- binnenvaart en beperkte kustvaart duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38542/administratief groepsnummer modulair: 40059)
- brood- en banketbakkerij duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38543/administratief groepsnummer modulair: 40060)
- chocolatier duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38544/administratief groepsnummer modulair: 40062)
- dakwerker duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38545/administratief groepsnummer modulair: 40063)
- decoratie en schilderwerken duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38546/administratief groepsnummer modulair: 40065)
- hotelreceptionist duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38547/administratief groepsnummer modulair: 40069)
- kinderbegeleider duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38548/administratief groepsnummer modulair: 40070)
- lassen-constructie duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38549/administratief groepsnummer modulair: 40071)
- onderhoudsmechanica auto duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38553/administratief groepsnummer modulair: 40072)
- slagerij duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 38555/administratief groepsnummer modulair: 40074)
- tuinaanlegger-groenbeheerder duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 38557/administratief groepsnummer modulair: 40075)

Vanaf het schooljaar 2018-2019 worden bijkomend de volgende opleidingen opgenomen in het project:

1° in het voltijds gewoon secundair onderwijs:

- beveiligingstechnicus duaal: te organiseren als een Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer lineair: 39867/administratief groepsnummer modulair: 39875);
- bouwplaatsmachinist duaal: te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied bouw, van het voltijds gewoon secundair onderwijs, of in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39876, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39894/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39877, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39895);

- **dier en milieu dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied land- en tuinbouw (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39878, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39896/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39879, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39897);
- **elektrotechnicus dual:** te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer lineair: 39912/administratief groepsnummer modulair: 39913);
- **elektrotechnieken dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39861, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39862/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39869, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39870);
- **groenaanleg en -beheer dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied land- en tuinbouw (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39880, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39898/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39881, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39899);
- **groendecoratie dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied land- en tuinbouw (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39882, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39900/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39883, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39901);
- **grootkeuken en catering dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied voeding (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39884, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39902/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39885, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39903);
- **grootkeukenkok dual:** te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied voeding (administratief groepsnummer lineair: 39914/administratief groepsnummer modulair: 39915);
- **ijzervlechter en bekister-betonnerder dual:** te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied bouw (administratief groepsnummer lineair: 39916/administratief groepsnummer modulair: 39917);
- **installateur gebouwenautomatisering dual:** te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer lineair: 39918/administratief groepsnummer modulair: 39919);
- **interieurbouwer dual:** te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied hout (administratief groepsnummer lineair: 39920/administratief groepsnummer modulair: 39921);
- **kapper-stylist dual:** te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied lichaamsverzorging (administratief groepsnummer lineair: 39922/administratief groepsnummer modulair: 39923);
- **koetswerk dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied auto (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39986, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39904/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39987, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39905);
- **logistiek dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied handel, van het voltijds gewoon secundair onderwijs (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39888, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 398906/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39889, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39907);
- **mechanische vormgeving dual:** te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39890, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39908/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39891, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39909);

- mechanische vormgevingstechnieken duaal: te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39863, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39864/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39871, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39872);
- natuursteenbewerker duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied bouw (administratief groepsnummer lineair: 39924/administratief groepsnummer modulair: 39925);
- operator CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied hout (administratief groepsnummer lineair: 39926 /administratief groepsnummer modulair:39927);
- operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied grafische communicatie en media (administratief groepsnummer lineair: 39928/administratief groepsnummer modulair:39929);
- operator retouche kleding- en confectieartikelen duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied mode (administratief groepsnummer lineair: 39930 /administratief groepsnummer modulair: 39931);
- plant en milieu duaal: te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied land- en tuinbouw (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39892, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39910/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39893, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39911);
- podiumtechnieken duaal: te organiseren in het eerste en tweede leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs, studiegebied mechanica-elektriciteit (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39865, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39866/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 39873, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 39874);
- productieoperator textielproductielijn duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied textiel (administratief groepsnummer lineair:39932 /administratief groepsnummer modulair: 39933);
- spuitser carrosserie duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied auto (administratief groepsnummer lineair: 39934/administratief groepsnummer modulair:39935);
- stukadoor duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied bouw (administratief groepsnummer lineair: 39936/administratief groepsnummer modulair: 39937);
- technicus hernieuwbare energie duaal: te organiseren als een Se-n-Se in het derde leerjaar van de derde graad technisch secundair onderwijs, studiegebied koeling en warmte (administratief groepsnummer lineair: 39868/administratief groepsnummer modulair: 39869);
- vloerder-tegelzetter duaal: te organiseren als een specialisatiejaar in het derde leerjaar van de derde graad beroepssecundair onderwijs, studiegebied bouw (administratief groepsnummer lineair: 39938/administratief groepsnummer modulair: 39939);

2° in het buitengewoon secundair onderwijs

- medewerker fastfood duaal: te organiseren in opleidingsvorm 3, kwalificatiefase, van het voltijds buitengewoon secundair onderwijs (administratief groepsnummer eerste leerjaar lineair: 39835, administratief groepsnummer tweede leerjaar lineair: 39836/administratief groepsnummer eerste leerjaar modulair: 40079, administratief groepsnummer twee leerjaar modulair: 40080);

3° in het deeltijds beroepssecundair onderwijs:

- bouwplaatsmachinist duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39940/administratief groepsnummer modulair: 39941);
- dier en milieu duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39942/administratief groepsnummer modulair: 39943);

- elektrotechnicus dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39958/administratief groepsnummer modulair: 39959);
- groenaanleg en -beheer dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39944/administratief groepsnummer modulair: 39945);
- groendecoratie dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39946/administratief groepsnummer modulair: 39947);
- grootkeuken en catering dual (tweejarig) (administratief groepsnummer: administratief groepsnummer lineair: 39948/administratief groepsnummer modulair: 39949);
- grootkeukenkok dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39960/administratief groepsnummer modulair: 39961);
- ijzervlechter en bekister-betonnerder dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39962/administratief groepsnummer modulair: 39963);
- installateur gebouwenautomatisering dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39964/administratief groepsnummer modulair: 39965);
- interieurbouwer dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39966/administratief groepsnummer modulair: 39967);
- kapper-stylist dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39968/administratief groepsnummer modulair: 39969);
- koetswerk dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39950/administratief groepsnummer modulair: 39951);
- logistiek dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39952/administratief groepsnummer modulair: 39953);
- mechanische vormgeving dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39954/administratief groepsnummer modulair: 39955);
- natuursteenbewerker dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39970/administratief groepsnummer modulair: 39971);
- operator CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39972/administratief groepsnummer modulair: 39973);
- operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39974/administratief groepsnummer modulair: 39975);
- operator retouche kleding- en confectieartikelen dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39976/administratief groepsnummer modulair: 39977);
- plant en milieu dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39956/administratief groepsnummer modulair: 39957);
- productieoperator textielproductielijn (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39978/administratief groepsnummer modulair: 39979);
- spuitsel carrosserie dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39980/administratief groepsnummer modulair: 39981);
- stukadoor dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39982/administratief groepsnummer modulair: 39983);
- vloerder-tegelzetter dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39984/administratief groepsnummer modulair: 39985);

4° in de leertijd:

- bouwplaatsmachinist dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39838/administratief groepsnummer modulair: 39988);
- dier en milieu dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39839/administratief groepsnummer modulair: 39989);
- elektrotechnicus dual (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39847/administratief groepsnummer modulair: 39997);
- groenaanleg en -beheer dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39944/administratief groepsnummer modulair: 39945);
- groendecoratie dual (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39840/administratief groepsnummer modulair: 39990);
- grootkeuken en catering dual (tweejarig) (administratief groepsnummer: administratief groepsnummer lineair: 39842/administratief groepsnummer modulair: 39992);

- grootkeukenkok duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39948/administratief groepsnummer modulair: 39998);
- ijzervlechter en bekister-betonneerder duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39849/administratief groepsnummer modulair: 39999);
- installateur gebouwenautomatisering duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39850/administratief groepsnummer modulair: 40000);
- interieurbouwer duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39851/administratief groepsnummer modulair: 40001);
- kapper-stylist duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39852/administratief groepsnummer modulair: 40002);
- koetswerk duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39843/administratief groepsnummer modulair: 39993);
- logistiek duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39844/administratief groepsnummer modulair: 39994);
- mechanische vormgeving duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39845/administratief groepsnummer modulair: 39995);
- natuursteenbewerker duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39853/administratief groepsnummer modulair: 40003);
- operator CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39854/administratief groepsnummer modulair: 40004);
- operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39855/administratief groepsnummer modulair: 40005);
- operator retouche kleding- en confectieartikelen duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39856/administratief groepsnummer modulair: 40006);
- plant en milieu duaal (tweejarig) (administratief groepsnummer lineair: 39846/administratief groepsnummer modulair: 39996);
- productieoperator textielproductielijn (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39857/administratief groepsnummer modulair: 40007);
- spuitser carrosserie duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39858/administratief groepsnummer modulair: 40008);
- stukadoor duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39859/administratief groepsnummer modulair: 40009);
- vloerder-tegelzetter duaal (eenjarig) (administratief groepsnummer lineair: 39860/administratief groepsnummer modulair: 40010);

Voor de oprichting van een van deze opleidingen gelden enkel volgende vereisten:

de niet-duale gelijknamige opleiding of, als een dergelijke opleiding niet voorkomt in het Vlaamse studieaanbod, een nauw verwante niet-duale opleiding moet in de school in kwestie tijdens het schooljaar 2015-2016 worden georganiseerd; voor scholen die vanaf 1 september 2017 instappen, kan dit ook 2016-2017 zijn, en voor scholen die vanaf 1 september 2018 starten, kan dit 2017-2018 zijn;

- de oprichting moet in overeenstemming zijn met de afspraken inzake studieaanbod die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt;
- de oprichting (= opstart met leerlingen) kan enkel in het schooljaar 2016-2017 (uiterlijk de eerste lesdag van oktober) of in het schooljaar 2017-2018 (uiterlijk de eerste lesdag van oktober).

Tijdens de looptijd van het project kan de niet-duale gelijknamige opleiding verder lopen of worden onderbroken. De heroprichting ervan uiterlijk in het schooljaar 2019-2020 is geen programmatie.

5. Deelnemende scholen

De opgestelde lijst van geselecteerde scholen wordt goedgekeurd gezamenlijk door de ministers die bevoegd zijn voor onderwijs en werk.

Voor de uitbreiding van het project vanaf 1 september 2018, werd er geen contingent vastgelegd. De lijst met deelnemers wordt wel nog steeds gezamenlijk goedgekeurd door de ministers die bevoegd zijn voor onderwijs en werk.

Deelname aan een project betekent in eerste instantie altijd bereidwilligheid van het schoolbestuur, na lokale inspraak op drie niveaus, nl.:

- afspraken binnen de scholengemeenschap;

- overleg in de schoolraad op basis van de regelgevende tekst over het project;
- onderhandelingen in het lokaal onderhandelingscomité op basis van de regelgevende tekst over het project. Deze onderhandelingen moeten tot een protocol van akkoord hebben geleid.

6. Standaardtrajecten

Ook in duale opleidingen is er algemene vorming en beroepsgerichte vorming. Voor algemene vorming zijn, in voorkomend geval, eindtermen of (voor het buitengewoon onderwijs) ontwikkelingsdoelen het referentiekader; voor beroepsgerichte vorming zijn uitsluitend beroepskwalificaties het referentiekader. Hiervan uitgaande wordt per duale opleiding een standaardtraject ontwikkeld dat per opleiding een zekere gelijkgerichtheid moet verzekeren, ongeacht de onderwijsverstrekker.

Bij de ontwikkeling van de standaardtrajecten is met het volgende rekening gehouden:

- de levensbeschouwelijke vakken en het vak lichamelijke opvoeding, in voorkomend geval, worden onderwezen in dezelfde vorm als in het niet-duale leren;
- elk standaardtraject bevat het aandeel van de werkplekcomponent per opleiding, uitgedrukt in een gemiddeld aantal uren per week op schooljaarbasis;
- elk standaardtraject is een bundeling van algemeen vormende competenties en beroepsgerichte competenties die gebaseerd zijn op de toepasbare eindtermen of ontwikkelingsdoelen en op een of meer beroepskwalificaties;
- voor de vakken van de basisvorming binnen de standaardtrajecten gelden de door de overheid goedgekeurde leerplannen; voor het overige kunnen standaardtrajecten, voor schoolintern gebruik, evenzeer vertaald worden naar leerplannen die evenwel geen overheidsgoedkeuring behoeven;
- het standaardtraject bepaalt welke cluster van competenties of welke combinatie van clusters van competenties die een leerling met vrucht beëindigt, recht geeft op een certificaat (dit is een nieuw studiebewijs). Een "cluster" is een samenhangend geheel van algemeen vormende competenties en/of beroepsgerichte competenties;
- het standaardtraject laat ruimte voor eigen inbreng door de onderwijsverstrekker.

Voor het schooljaar 2018-2019 werd de beslissing genomen om in het standaardtraject zowel een lineaire als een modulaire variant van de opleiding op te nemen. De oude standaardtrajecten werden bijna allemaal hieraan aangepast (enkel groen- en tuinbeheer duaal, haarverzorging duaal, slagerij duaal en tuinaanlegger-groenbeheerder duaal bleven nog in het oude format), terwijl de nieuwe met de twee varianten werden uitgewerkt. Alle standaardtrajecten kunnen via deze link geraadpleegd worden:<http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/1-standaardtraject-per-opleiding>.

7. Doelgroep en toeleiding

Het tijdelijke project richt zich tot de volgende doelgroep:

- quasi arbeidsrijpe leerlingen;
- arbeidsrijpe leerlingen.

Om de doelgroep vast te stellen, moeten de leerling en zijn ouders die een toetreding tot het duale leren overwegen voorafgaand een advies hebben gekregen over de quasi arbeidsrijpheid of arbeidsrijpheid van de jongere. Het advies is niet-bindend en geen formele toelatingsvoorwaarde tot het duale leren.

8. Schoolreglement

Een aantal aspecten van duaal leren zijn innovatief en bijgevolg niet vanzelfsprekend voor ouders en leerlingen. Ze moeten dan ook in het schoolreglement (lees voor het deeltijds onderwijs: centrumreglement) worden opgenomen door middel van een addendum. Ook indien het geen nieuwe inschrijving betreft, moeten de ouders (of de meerderjarige leerling) schriftelijk akkoord gaan met het gewijzigd reglement.

9. Toelatings- en overgangsvoorwaarden

De voorwaarden om bij de start van een opleiding als regelmatige leerling te worden toegelaten zijn:

1° voor de opleidingen elektrische installaties duaal, haarverzorging duaal en ruwbouw duaal, afwerking bouw duaal, binnenvaart en beperkte kustvaart duaal, brood- en banketbakkerij duaal, decoratie en schilderwerken duaal, lassen-constructie duaal, onderhoudsmechanica auto duaal, bouwplaatsmachinist duaal, dier en milieu duaal, groenaanleg -beheer duaal, groendecoratie duaal, grootkeuken en catering duaal, koetswerk duaal, logistiek duaal, mechanische vormgeving duaal, plant en milieu duaal en slagerij duaal:

- houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, of
- gunstige beslissing van de klassenraad over een leerling die aan de voltijdse leerplicht heeft voldaan.

- bijzondere toelatingsvoorwaarde voor de opleiding binnenvaart en beperkte kustvaart **duaal en bouwplaatsmachinist duaal**: de leerling moet medisch geschikt zijn bevonden voor de uitoefening van het beroep. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding.
- brood- en banketbakkerij **duaal**, **grootkeuken en catering duaal en** slagerij **duaal**: bijzondere toelatingsvoorwaarde dat de leerling medisch geschikt moet zijn bevonden. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding, tenzij er een aanleiding is om de geschiktheid te herevalueren. Een ongeschiktheidsverklaring in de loop van het schooljaar impliceert de beslissing van de betrokken personen om de leerling uiterlijk op het einde van dat schooljaar de opleiding te laten stopzetten.

2° voor de opleiding elektromechanische technieken duaal

- houder zijn van een getuigschrift van de tweede graad van het secundair onderwijs, uitgereikt in het algemeen, technisch of kunstsecundair onderwijs, of
- gunstige beslissing van de klassenraad over een leerling die aan de voltijdse leerplicht heeft voldaan.

3° voor de opleiding zorgkundige **duaal**, **elektrotechnieken duaal**, **mechanische vormgevingstechnieken duaal** en **podiumtechnieken duaal**

- houder zijn van een diploma van secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het technisch secundair onderwijs, of
- houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van het studiegebied personenzorg van het beroepssecundair onderwijs of uitgereikt op basis van een certificaat van verzorgende in het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de leertijd;

4 ° voor de opleidingen **chocolatier duaal**, **dakwerker duaal**, **hotelreceptionist duaal**, **kinderbegeleider duaal**, **elektrotechnicus duaal**, **grootkeukenkok duaal**, **ijzervlechter en bekister-betonnerder duaal**, **installateur gebouwenautomatisering duaal**, **interieurbouwer duaal**, **kapper-stylist duaal**, **natuursteenbewerker duaal**, **operator CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines duaal**, **operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking duaal**, **operator retouche kleding- en confectieartikelen duaal**, **productieoperator textielproductielijn duaal**, **spuiter carrosserie duaal**, **stukadoor duaal**, **vloerder-tegelzetter duaal** en **tuinaanlegger-groenbeheerder duaal**

- houder zijn van een diploma van secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van hetzelfde studiegebied als de desbetreffende duale opleiding, of
- houder zijn van een diploma van secundair onderwijs, uitgereikt in het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de leertijd op basis van een certificaat van een opleiding die verwant is met het studiegebied van de desbetreffende duale opleiding, of
- houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt binnen een opleiding van hetzelfde studiegebied als de desbetreffende duale opleiding, of
- houder zijn van een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs, uitgereikt in het deeltijds beroepssecundair onderwijs of de leertijd op basis van een certificaat van een opleiding die verwant is met het studiegebied van de desbetreffende duale opleiding, of
- én houder zijn van één van de in het eerste of vierde punt vermelde studiebewijzen, uitgereikt binnen een opleiding van een ander studiegebied dan dat van de duale opleiding of binnen een opleiding die niet verwant is met het studiegebied van de duale opleiding, én beschikken over een gunstige beslissing van de klassenraad of het begeleidingsteam.
- bovendien geldt als bijzondere toelatingsvoorwaarde voor de opleiding dakwerker **duaal** **logistiek duaal** dat de leerling medisch geschikt moet zijn bevonden voor de uitoefening van het beroep. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding.
- voor chocolatier **duaal**, **grootkeukenkok duaal en hotelreceptionist duaal**, als opleiding waarin de leerling rechtstreeks met voedingswaren of -stoffen in aanraking komt en die waren kan verontreinigen of besmetten, geldt de bijzonder toelatingsvoorwaarde dat de leerling medisch geschikt moet zijn bevonden. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding, tenzij er een aanleiding is om de geschiktheid te herevalueren. Een ongeschiktheidsverklaring in de loop van het schooljaar impliceert de beslissing van de betrokken personen om de leerling uiterlijk op het einde van dat schooljaar de opleiding te laten stopzetten.
- voor de opleiding kinderbegeleider **duaal**, gelden de volgende bijzondere toelatingsvoorwaarden:
  - medisch geschikt zijn bevonden voor de uitoefening van het beroep. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding ;

- o van onberispelijk gedrag zijn, zoals dat blijkt uit een uittreksel uit het strafregister dat niet langer dan drie maanden voor de effectieve start van de opleiding door de betrokken leerling werd afgegeven;
- o uiterlijk op 30 september van het betrokken schooljaar in het bezit zijn van een attest van kennis van levensreddend handelen bij kinderen;
- o minimaal 18 jaar zijn.
- o achttien jaar worden uiterlijk in het schooljaar waarin met de opleiding kinderbegeleider duaal wordt gestart.

5° voor de opleiding beveiligingstechnicus duaal, technicus hernieuwbare energie duaal, chemische procestechnieken duaal, fitnessbegeleider duaal, en ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen duaal

- de gebruikelijke toelatingsvoorwaarden tot een TSO-opleiding Se-n-Se

6° voor de opleiding en groen- en tuinbeheer duaal en medewerker fastfood duaal:

- de gebruikelijke toelatingsvoorwaarden tot de kwalificatiefase van BuSO-opleidingsvorm 3
- voor medewerker fastfood duaal, als opleiding waarin de leerling rechtstreeks met voedingswaren of -stoffen in aanraking komt en die waren kan verontreinigen of besmetten, geldt de bijzonder toelatingsvoorwaarde dat de leerling medisch geschikt moet zijn bevonden. Die geschiktheidsverklaring is eenmalig en geldt voor de duur van de opleiding, tenzij er een aanleiding is om de geschiktheid te herevalueren. Een ongeschiktheidsverklaring in de loop van het schooljaar impliceert de beslissing van de betrokken personen om de leerling uiterlijk op het einde van dat schooljaar de opleiding te laten stopzetten.

Voor een leerling die pas NA de start van een duale opleiding instapt, blijven uiteraard de hiervoor vermelde toelatingsvoorwaarden van kracht, maar geldt bovendien als voorwaarde dat de klassenraad akkoord moet gaan met de laattijdigheid van die instap.

Voor een leerling die van een duale naar een niet-duale opleiding overgaat bij het begin of in de loop van een schooljaar, gelden de gebruikelijke toelatings- en overgangsvoorwaarden. Er kunnen diverse, al dan niet dwingende, redenen zijn voor de leerling om toch uit het experiment te treden, zonder dat de rechtsbescherming in het gedrang mag komen. Dit betekent dat de leerling altijd ergens terecht moet kunnen. Daarom is voorzien dat:

- bij vrijwillige overstap van een duale naar een niet-duale opleiding in dezelfde school of een andere school van dezelfde scholengemeenschap, nooit een eventuele volzetverklaring of capaciteitoverschrijding kan worden ingeroepen;
- bij gedwongen overstap van een duale naar een niet-duale opleiding in dezelfde school of een andere school nooit een eventuele volzetverklaring of capaciteitoverschrijding kan worden ingeroepen.

10. Kiezen van onderneming, intakegesprek en matching, contract

In het vinden van een onderneming worden drie stappen onderscheiden.

Stap 1: de school en de leerling kiezen samen een geschikte onderneming. De onderneming is een bedrijf of organisatie uit de publieke of private profit- of non-profitsector die namens de Vlaamse overheid is erkend als leerbedrijf in het kader van het duale leren.

Stap 2: tussen de onderneming en de leerling vindt vóór of tijdens het schooljaar een intakegesprek plaats, waarbij de match tussen leerling en werkplek wordt onderzocht met het oog op het duale leren.

Stap 3: de partijen komen wel of niet tot een overeenkomst. Dit is essentieel om de duale opleiding te kunnen verder zetten. Immers als er binnen 20 opleidingsdagen, te rekenen vanaf de eerste lesbijwoning in de duale opleiding, geen overeenkomst is gesloten, moet de duale opleiding worden stopgezet. Ook als een overeenkomst wordt beëindigd, wordt eenzelfde termijn van 20 opleidingsdagen gehanteerd om een nieuwe overeenkomst af te sluiten; indien dit niet lukt, moet de duale opleiding worden stopgezet.

Om tot een eenvoudig contractenstelsel voor jongeren in opleiding te komen, zijn er 2 types van overeenkomsten:

- de "overeenkomst alternerende opleiding": als de werkplekcomponent van de opleiding op schooljaarbasis gemiddeld ten minste 20 (klok)uren per week op de reële werkplek bedraagt.
- de "stageovereenkomst alternerende opleiding":
  - o als de werkplekcomponent van de opleiding op schooljaarbasis gemiddeld minder dan 20 (klok)uren per week bedraagt, of

- o als de werkplek altijd een gesimuleerde (en geen reële) werkplek is. Een gesimuleerde werkplek komt enkel in aanmerking voor zover ze eigen is aan de sector of de onderneming of ook door werknemers binnen een sector of onderneming gebruikt dient te worden. Een gesimuleerde werkplek kan dus nooit een werkplaats of praktijklokaal van een school zijn, maar bv. wel een sectoraal opleidingscentrum.

In afwijking op wat voorafgaat, wordt voor de opleiding zorgkundige dual ook de bezoldigde contractvorm "deeltijdse arbeidsovereenkomst" in aanmerking genomen.

Rekening houdend met het aandeel van de werkplekcomponent, zoals vastgelegd in de diverse standaardtrajecten, betekent het voorgaande dat met volgende types van overeenkomsten wordt gewerkt:

zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14955#11>

Indien door overmacht of onvoorziene omstandigheden voor één of meer leerlingen van een opleiding met een werkplekcomponent van ten minste 20 (klok)uren op de reële werkplek dit aantal uren finaal niet wordt bereikt, zij het met geringe afwijking, wordt geen afbreuk gedaan aan de rechtsgeldigheid van de bezoldigde overeenkomst.

Zowel de overeenkomst alternerende opleiding als de stageovereenkomst alternerende opleiding is een overeenkomst van bepaalde duur en is een voltijdse overeenkomst die betrekking heeft zowel op de schoolcomponent als op de werkplekcomponent. In tegenstelling tot de overeenkomst alternerende opleiding (waar een in hoogte variërende leervergoeding ten laste van de onderneming tegenover staat), is de stageovereenkomst alternerende opleiding onbezoldigd. Bij een overeenkomst, ongeacht het type, wordt een opleidingsplan gevoegd.

Een leerling kan nooit gelijktijdig door meer dan één overeenkomst (en dus aan meer dan één onderneming) zijn verbonden. Opeenvolgende overeenkomsten zijn wel mogelijk, met dien verstande dat bij beëindiging van de opleiding ook de laatste overeenkomst van rechtswege wordt beëindigd. Een overeenkomst kan schooljaar-overschrijdend zijn, op voorwaarde dat in beide schooljaren de contractvoorwaarden dezelfde zijn.

Op de website van SYNTRA Vlaanderen (<https://www.syntravlaanderen.be/downloads-werkpleklerin>) vindt u meer info over de arbeids- en sociaalrechtelijke implicaties van voormelde overeenkomsten.

Aandacht: de lancering van deze nieuwe vormen van overeenkomst heeft ook gevolgen voor de opleidingen van het deeltijds beroepssecundair onderwijs die buiten het tijdelijke project vallen, nl. de niet-duale opleidingen. Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14955#11>

11. Opleidingsplan en begeleiding van de leerling

Het opleidingsplan, als bijlage bij de overeenkomst, wordt uitgetekend door de trajectbegeleider in overleg met de leerling en de onderneming. Het opleidingsplan heeft betrekking op het individuele leertraject, dat wordt afgeleid van het standaardtraject. Het opleidingsplan slaat zowel op de schoolcomponent als op de werkplekcomponent en is afgestemd op de specifieke behoeften en mogelijkheden van de leerling.

De mentor is de persoon die binnen de onderneming wordt aangeduid om de opleiding van de leerling op de werkplek te begeleiden en op te volgen. Begeleiding van de leerling veronderstelt ook dat de jongere tijdens de periodes dat hij/zij de werkplekcomponent effectief invult, een vertegenwoordiger van de school moet kunnen bereiken, zelfs indien dit in een vakantieperiode of weekend valt.

12. Regelmatige leerling

Ook in dual leren is een leerling enkel "regelmatige leerling" als hij aan twee basisvoorwaarden beantwoordt:

1° de toelatings- en overgangsvoorwaarden;

2° de regelmatige lesbijwoning: hieronder wordt de verplichte aanwezigheid verstaan zowel tijdens de schoolcomponent als tijdens de werkplekcomponent, uitgezonderd gewettigde afwezigheden.

Zolang de werkplekcomponent niet is gestart, wordt de opleiding volledig georganiseerd via de schoolcomponent, d.w.z. dat de leerling voltijds aanwezig is op school.

In het aanwezigheidsregister worden de aan- en afwezigheden van de leerling, per halve dag, aangeduid met de codes en symbolen van de omzendbrief SO 70 betreffende de registratie van leerlingen. In afwijking op de onderrichtingen van deze omzendbrief worden voor wat de werkplekcomponent betreft:

1° in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs:

- de aan- en afwezigheden geregistreerd voor de periode van 1 september tot en met 30 juni;
  - de aanwezigheid geregistreerd met de code "W";
  - de afwezigheid geregistreerd, naargelang van het geval, met een van de bestaande codes voor al dan niet gewettigd verlet;
  - de dagen waarop niet gewerkt wordt in het register blanco gelaten;
- 2° in het deeltijds secundair onderwijs:
- de problematische afwezigheid geregistreerd met de code "F" (voor de maanden juli en augustus is er geen enkele vorm van registratie);
  - alle overige aan- en afwezigheden blanco gelaten.

13. Evaluatie

De onderwijsverstrekkers zijn autonoom in het uitstippelen van hun evaluatiebeleid. Wel is het zo dat, ongeacht de resultaten van tussentijdse evaluaties, de leerling niet kan worden verplicht om de opleiding vroegtijdig stop te zetten; de klassenraad kan in deze hoogstens adviserend optreden. Zo wordt in de tweejarige duale opleidingen van het voltijds gewoon secundair onderwijs, op het vlak van leerlingenevaluatie, gebroken met het systeem van leerjaren en oriënteringsattesten, waarbij de leerling in het onderliggend leerjaar moet geslaagd zijn (A- of B-attest) om naar het hoger leerjaar te kunnen doorstromen.

Behoudens in Se-n-Se, waar deze proef niet meer bestaat, wordt de organisatie van een geïntegreerde proef bij het einde van de opleiding facultatief (op het niveau van de voltallige groep).

De evaluatie en bijhorende studiebekrachtiging, wordt op het einde van de opleiding toegekend, wat in het proefproject telkens is vastgelegd op 30 juni van het schooljaar; enkel bij vroegtijdige stopzetting van de opleiding, kan de studiebekrachtiging eerder worden toegekend obv de behaalde competenties. Als de evaluatie van de leerling door de klassenraad bij het einde van de opleiding niet tot de meest gunstige studiebekrachtiging (d.w.z. één van de studiebewijzen vermeld in punt 1° of punt 2° van rubriek 15 hierna) leidt, kan die leerling overzitten op het einde van een tweejarige opleiding (en dus niet na het eerste leerjaar).

14. Studiebekrachtiging

In elk van de standaardtrajecten is opgenomen welke studiebewijzen er behaald kunnen worden en aan welke voorwaarden qua competentieverwerving de leerling voldaan moet hebben. Algemeen genomen kunnen de volgende studiebewijzen kunnen in duale opleidingen worden toegekend:

1° een diploma van secundair onderwijs, een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad, een certificaat van Se-n-Se of een studiegetuigschrift van het derde leerjaar van de derde graad (als specialisatiejaar), naargelang van het geval. Het betrokken studiebewijs wordt uitgereikt als de leerling het geheel van de competenties van de algemene vorming en van de beroepskwalificatie heeft verworven.

2° een getuigschrift van de opleiding (buitengewoon secundair onderwijs). Het getuigschrift van de opleiding wordt uitgereikt als de leerling al de competenties van de beroepskwalificatie heeft verworven.

3° een certificaat. Het certificaat wordt uitgereikt als de leerling al de competenties van de beroepskwalificatie heeft verworven maar niet die van de algemene vorming.

Aandacht: de opleidingen chemische procestechnieken dual, medewerker fastfood dual en groen- en tuinbeheer dual vormen wat dat betreft een uitzondering vermits bedoeld certificaat er niet wordt uitgereikt. Het standaardtraject chemische procestechnieken dual bevat immers enkel beroepsgerichte vorming, waardoor het succesvol beëindigen van de opleiding rechtstreeks leidt tot het certificaat van Se-n-Se als onderwijskwalificatie. Het getuigschrift van de opleiding en medewerker fastfood dual en groen- en tuinbeheer dual is sowieso een beroepskwalificatie, waardoor toekenning van een afzonderlijk certificaat overbodig is;

4° een deelcertificaat. Dit studiebewijs wordt slechts in bepaalde opleidingen uitgereikt; concreet gebeurt dit enkel indien er binnen de beroepskwalificatie een afgerond geheel van competenties onderscheiden kan worden dat een relevantie heeft op de arbeidsmarkt. Dit studiebewijs kan dan ook enkel uitgereikt worden indien de leerling alle competenties van dit afgeronde geheel behaalde, zonder echter alle competenties van de beroeps kwalificatie behaald te hebben.

5° een attest van verworven competenties. Dit studiebewijs wordt altijd (dus ook bij vroegtijdige stopzetting van de opleiding) toegekend als de leerling niet in aanmerking komt voor een van de studiebewijzen, vermeld in punt 1° t/m 3°. Concreet houdt dit in dat het attest wordt toegekend als de leerling niet al de competenties van een beroepskwalificatie of deelkwalificatie heeft verworven.

De modellen van de studiebewijzen worden rechtstreeks ter beschikking gesteld van de deelnemende scholen, en kunnen in bijlage 2 en 3 aan deze omzendbrief teruggevonden worden. Het model van proces-verbaal is terug te vinden in bijlage 4.

Aandacht: de opleiding ruwbouw dual vormt wat dat betreft een uitzondering.

15. Klassenraad

De klassenraad wordt met uiteenlopende functies belast, gaande van eventuele toelating van de leerling over begeleiding en ondersteuning van het leerproces tot eindevaluatie en aansluitende studiebekrachtiging. De voorzitter en de leraars zijn stemgerechtigd, terwijl andere personen die bij het onderwijs van de leerling zijn betrokken normaliter enkel adviserend kunnen worden toegevoegd. In het duale leren is de werkplekcomponent substantieel aanwezig. Naast de overige leraars zijn de trajectbegeleider en de mentor ambtshalve stemgerechtigde leden van de klassenraad, met die uitzondering dat de mentor geen lid is van de klassenraad als die beslist over toelating van leerlingen. Tussen de school en de onderneming worden praktische afspraken gemaakt over het functioneren van de mentor in de klassenraad, met inbegrip van het al dan niet aanwezig zijn van de mentor op klassenraadsvergaderingen. De mentor kan zo dus ook afwezig zijn zonder dat er sprake hoeft te zijn van overmacht. Gedurende een schooljaar kunnen voor eenzelfde leerling, weliswaar niet gelijktijdig, verschillende mentoren worden aangesteld.

16. Financiering

De regelmatige leerlingen van duale opleidingen genereren de basisfinanciering onder vorm van personeelsomkadering en werkingsbudgetten. Bovenop wordt binnen het project evenwel ook een incentive toegekend in de vorm van extra uren-leraar (gewoon secundair onderwijs) of lesuren (buitengewoon secundair onderwijs), of een forfait in de vorm van werkingsmiddelen dat kan omgezet worden naar omkadering.

Voor de basis-lerarenomkadering blijven de bestaande berekeningsmechanismen van toepassing.

Eén bijkomende maatregel diende te worden genomen: omdat leerlingencoëfficiënten in het voltijds gewoon secundair onderwijs gelinkt zijn aan disciplines, wordt elke duale opleiding als volgt in een bepaalde discipline ondergebracht:

- 1° chemische procestechnieken dual: discipline chemie (TSO);
- 2° elektromechanische technieken dual: discipline elektriciteit (TSO);
- 3° elektrische installaties dual: discipline elektriciteit (BSO);
- 4° haarverzorging dual: discipline verzorgingstechnieken (BSO);
- 5° ruwbouw dual: discipline hout en bouw (BSO);
- 6° zorgkundige dual: discipline personenzorg (BSO)
- 7° afwerking bouw dual: discipline hout en bouw (bso);
- 8° binnenvaart en beperkte kustvaart dual: discipline rijn- en binnenvaart (bso);
- 9° brood- en banketbakkerij dual: discipline hotel (bso);
- 10° chocolatier dual: discipline hotel (bso);
- 11° dakwerker dual: discipline hout en bouw (bso);
- 12° decoratie en schilderwerken dual: discipline decoratieve technieken (bso);
- 13° fitnessbegeleider dual: discipline sport (tso);
- 14° hotelreceptionist dual: discipline hotel (bso);
- 15° kinderbegeleider dual: discipline personenzorg (bso);
- 16° lassen-constructie dual: discipline metaal (bso);
- 17° onderhoudsmechanica auto dual: discipline metaal (bso);
- 18° ontwikkelaar patronen kleding- en confectieartikelen dual: discipline kleding en confectie (tso);
- 19° slagerij dual: discipline hotel (bso);
- 20° tuinaanlegger-groenbeheerder dual: discipline land- en tuinbouw (bso).
- 21° beveiligingstechnicus dual: discipline elektriciteit (tso);
- 22° bouwplaatsmachinist dual: discipline hout en bouw (bso);
- 23° dier en milieu dual: discipline land- en tuinbouw (bso);
- 24° elektrotechnicus dual: discipline elektriciteit (bso);
- 25° elektrotechnieken dual: discipline elektriciteit (tso);
- 26° groenaanleg en -beheer dual: discipline land- en tuinbouw (bso);
- 27° groendecoratie dual: discipline land- en tuinbouw (bso);
- 28° grootkeuken en catering dual: discipline hotel (bso);
- 29° grootkeukenkok dual: discipline hotel (bso);
- 30° ijzervlechter en bekister-betonneerder dual: discipline hout en bouw (bso);
- 31° installateur gebouwenautomatisering dual: discipline elektriciteit (bso);
- 32° interieurbouwer dual: discipline hout en bouw (bso);

33°kapper-stylist dual: discipline verzorgingstechnieken (bso);
34°koetswerk dual: discipline metaal (bso);
35°logistiek dual: discipline administratie en distributie (bso);
36°mechanische vormgevingstechnieken dual: discipline metaal (tso);
37°mechanische vormgeving dual: discipline metaal (bso);
38°natuursteenbewerker dual: discipline marmerbewerking (bso);
39°operator CNC-gestuurde houtbewerkingsmachines dual: discipline hout en bouw (bso);
40°operator digitaal drukken in de printmedia/papier- en kartonverwerking dual: discipline grafische technieken (bso);
41°operator retouche kleding- en confectieartikelen dual: discipline kleding en confectie (bso);
42° plant en milieu dual: discipline land- en tuinbouw (bso);
43°podiumtechnieken dual: discipline elektriciteit (tso);
44°productieoperator textielproductielijn dual: discipline textiel (bso);
45°spuiter carrosserie dual: discipline metaal (bso);
46°stukadoor dual: discipline hout en bouw (bso);
47°technicus hernieuwbare energie dual: discipline metaal (tso);
48° vloerder-tegelzetter dual: discipline hout en bouw (bso).

Aan de scholen die in 2016 of 2017 in het project starten, wordt er bovenop de reguliere omkadering een incentive gegeven voor de opleiding(en) waar ze in die jaren mee startten. Voor de scholen die vanaf 1 september 2018 met een bepaalde opleiding starten, is er geen incentive voorzien. Wat deze incentive inhoudt, verschilt tussen de scholen die betrokken waren bij de opstart van het project in schooljaar 2016-2017, en de scholen die vanaf schooljaar 2017-2018 betrokken zijn in de uitbreiding van het project.

Zie <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14955#17>

17. Personeel

De betrekking die de school inricht met de extra uren-leraar of lesuren, toegekend als incentive, zoals bedoeld onder punt 17 hiervoor, is een organieke betrekking en is onderhevig aan de geldende regelgeving. Het personeelslid dat in deze betrekking wordt aangesteld, wordt altijd aangesteld conform de bepalingen van de decreten rechtspositie.

18. Evaluatie en kwaliteitstoezicht

Duale opleidingen zijn onderwijskwalificerende trajecten met een beroepskwalificerende component. Vanuit dat uitgangspunt zal een team, samengesteld uit leden van de onderwijsinspectie, afgevaardigden van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en afgevaardigden van de VDAB-Regie, een proeftoezicht uitoefenen op de kwaliteit van de opleidingstrajecten, die zowel in de school als op de werkvloer lopen. In tegenstelling tot de schooldoorlichting die in een advies over het behoud van erkenning of financiering uitmondt, heeft het proeftoezicht op de opleidingstrajecten een andere, dubbele doelstelling:

1° als samengesteld team van toezichthouders uit het project leren naar de toekomst over de methodiek van toezicht in een dubbele opleidingssetting;

2° zo nodig een advies geven over de lokale projectbijsturing.

Meer info: <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14955>